

Sister Mary Joseph Nodülü: Hemşirelikte Akılcı ve Bilimsel Bir Gözlem Yeteneğine Örnek

Sister Mary Joseph Nodule: An Example of Rational and Scientific Observation Ability in Nursing

 Asuman ÇOBANOĞLU^a

^aGiresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Giresun, TÜRKİYE

ÖZET Sister Mary Joseph (1856-1939), 1856 yılında New York'ta doğmuş ve 1889 yılında St. Mary's hastanesinde hemşire olarak çalışmaya başlamıştır. Hastane çalışmalarına ek olarak, olağanüstü idari ve tıbbi becerisi onu göreve başladıktan 6 hafta sonra hemşirelik bölümünün başına getirilmesini sağlamıştır. Bir yıl sonra ise Dr. Mayo'nun ilk cerrahi asistanı olmuştur. Hastane çalışmalarına ek olarak, olağanüstü idari ve tıbbi becerisi Mayo kardeşlerin dünyaca ünlü cerrahi uygulamalarını ve Mayo kliniğini kurmalarına büyük katkı sağlamıştır. Tıp literatürüne girmesi ise hastalarda görülen umbilikal tümörlerin altında, ilerlemiş karın içi karsinomların yattığını tespit etmesi ve bu tespitini hastane kurucusu Dr. Mayoya bildirmesi sonucu olmuştur. Sister Mary Joseph ileri batın pelvik malignitesi olan hastalarda sıklıkla periumbilikal nodül oluştuğunu gözlemleyen ve fizik muayenede yol gösterici olan bu bulguyu tespit eden ilk kişi olması bakımından önemlidir. Sister Mary Joseph nodülü çevresi düzgün, sert ve vasküler görünümündedir. Nodül üzerinde çatlak, ülser oluşumu yanında kanlı münöz, seröz veya pürülan akıntı olabilmektedir. Günümüzde, modern tıp maligniteleri kolayca teşhis edebilmesine rağmen Sister Mary Joseph nodülü klinikte önemli bir tanı kriteridir. Bu nodülün teşhisinde karın bölgesinin dikkatli fiziksel muayenesi ve göbek bölgesinin görünümü hakkında bilgi sahibi olmak gereklidir. Bu makale, Sister Mary Joseph'in hemşirelik mesleğindeki başarısını ve adının verildiği Sister Mary Joseph nodülünü keşfetme sürecini anlatmaktadır.

ABSTRACT Sister Mary Joseph (1856-1939) was born in New York in 1856. She started working as a nurse at St. Mary's Hospital in 1889. Thanks to her extraordinary administrative and medical skills in addition to her work performance at the hospital, she was appointed as the head of the nursing department six weeks after she started working there. A year later she becomes first surgical assistant of the Dr. William J. Mayo. On the other hand, she made her way into the medical literature after she found that advanced intra-abdominal carcinomas underlie umbilical tumors in patients, and this finding was named as Sister Mary Joseph Nodule. Sister Mary Joseph is significant as she was the first person to observe that periumbilical nodules often develop in patients with advanced abdominal pelvic malignancy and to reveal this finding that is guiding in physical examination. The nodule usually presents in a firm and indurated state, often with a vascular appearance. It may be fissured and ulcerated and may have a bloody, mucinous, serous, or purulent discharge. Although advanced technology now exists to more easily diagnose malignancies, Sister Mary Joseph's nodule nevertheless remains an interesting and useful diagnostic criterion in modern medicine. In the diagnosis of this nodule, it is necessary to know about the careful physical examination of the abdomen and the appearance of the navel area. This article was written about the success of Sister Mary Joseph in the nursing profession and the discovery of the Sister Mary Joseph nodule named after it, and this story was inspired by many nurses.

Anahtar Kelimeler: Sister Mary Joseph nodülü; hemşirelik; hemşirelik gözlemi; hasta merkezli bakım

Keywords: Sister Mary Joseph nodule; nursing; nursing observation; patient-centered care

Sister Mary Joseph (1856-1939), 14 Mayıs 1856 yılında Newyork'ta doğdu (Resim 1).¹ Ailesi Amerikan iç savaşından önce Minnesotaya taşındığında 5 yaşında idi.² İrlandalı göçmen bir ailenin 7 çocuğundan biri olan Sister Mary Joseph'in asıl adı Julia Demsey'dir.¹ İlk eğitimini Meryem Ana Akademisi ve Halk Okulunda gördü.² 1878 yılında "Third Order Regular of St. Francis of the Congregation of Our

Lady of Lourdes" cemaatine girerek Sister Mary Joseph adını aldı. 1889 yılında Tornado kasırgası sonrası inşa edilen St. Mary Hastanesi (şimdiki adıyla "Mayo Kliniği")nde hemşire olarak çalışmaya başladı. Bu hastanede göreve başlamasında içinde bulunduğu cemaatin hastane yönetimiyle olan yakın ilişkileri önemli rol oynadı. Hastanenin kurucuları, William W. Mayo ile 2 oğlu Charles H. ve William J.

Correspondence: Asuman ÇOBANOĞLU

Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Giresun, TÜRKİYE/TURKEY

E-mail: asuman.cobanoglu@giresun.edu.tr

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Medical Ethics, Law and History.

Received: 28 Apr 2020

Received in revised form: 16 Jun 2020

Accepted: 17 Jun 2020

Available online: 31 Dec 2020

2146-8982 / Copyright © 2021 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

RESİM 1: Julia Dempsey (Sister Mary Joseph) (1856-1939).¹

Mayodur. Mayo ailesi Amerika Birleşik Devletleri (ABD)nin en ünlü hekim ailelerinden biridir.

Sister Mary Joseph, daha önce herhangi bir hemşirelik eğitimi almamış ve hemşirelik yapmamış olmasına rağmen büyük bir azim ve öğrenme arzusuyla çalıştı. Hastane çalışmalarına ek olarak, olağanüstü idari ve tıbbi becerisi Mayo kardeşlerin dünyaca ünlü cerrahi uygulamalarını ve Mayo kliniğini kurmalarına büyük katkı sağladı.¹ Sister Mary Joseph daha sonra yerel bir okuldan hemşirelik eğitimi aldı. Göreve başladıktan 6 hafta sonra da hemşirelik bölümünün başına getirildi.^{1,2} William W. Mayo, onun yardımına ve bilgisine çok güveniyordu. Ona belirli bir klinik durumda ne yapacağına dair teknik bir soru sorulduğunda: “Sister Mary Joseph’e danışıp tavsiyelerini takip ederim” demiştir.³ Bir yıl sonra ise cerrah Dr. William onun cerrahi alan bilgi ve yeteneğinin herhangi bir tıp adamına eşit olduğuna dikkat çekti ve onu ilk cerrahi asistanı olarak atadı.^{1,2} Eylül 1892 yılında St. Mary’s hastanesinin yöneticisi olarak atandı ve bu görevi yaklaşık 40 yıl boyunca devam ettirdi. Bu süre içerisinde hastanenin 45 yataktan 600 yatağa kadar büyümesi yanında, cerrahi için en modern ve en verimli tesisleri içeren bir hastane olmasında büyük katkılar sağladı.¹ Onun yılmaz cesareti, adalet anlayışı ve çalışkanlığı bu kurumun gelişmesinde önemli rol oynamıştır.² 1906 yılında hastane içerisinde, hem hemşireleri hem de kadınları eğiten bir okul açtı. 1915 yılında ABD ve Kanada Katolik Hastane Birliğinin düzenlenmesine yardımcı oldu ve hastanenin ilk başkan yardımcısı seçildi.

Sister Mary Joseph’in tıp literatürüne girmesi hastalarda görülen umbilikal tümörlerin altında, ilerlemiş karın içi karsinomların yattığını tespit etmesi ve bu tespitini Dr. Mayoya bildirmesi sonucu olmuştur.¹ Sister Mary Joseph’in cerrahi asistanlığı sırasında hastaların karın bölgelerini ameliyat için hazırlanması ve bu görevi yaparken bilgisini ve gözlem yeteneğini üst düzeyde kullanması bu klinik belirtiyi tanımlamasını sağlamıştır.³ 1928 yılında bu keşfini Cincinnati Tıp Akademisinin bir konferansında “pantolon düğmesi göbek” olarak belirtmiştir. Bununla birlikte bir İngiliz cerrah Sir Hamilton Bailey 1949 yılında yayınlanan ünlü cerrahi ders kitabı “Demonstrations of Physical Signs in Clinical Surgery”de “Sister Mary Joseph nodülünü” ilk kez yayınladı.^{4,5,6} Sister Mary Joseph ileri batın pelvik malignitesi olan hastalarda sıklıkla periumbilikal nodül oluştuğunu gözlemleyen ilk kişiydi. Sister Mary Joseph nodülü altta yatan gelişmiş bir intraabdominal neoplastik hastalığın göstergesi olarak ele gelen periumbilikal kutanöz bir lezyondur. Bu lezyonun varlığı bize kötü prognozu göstermektedir.¹ Bu nodülün varlığı tespit edilmiş hastaların %15’ten daha az oranında 2 yıl sonra hâlâ hayatta kalabilme şansı olduğu bildirilmektedir.⁴

SİSTER MARY JOSEPH NODÜLÜ’NÜN TANIMLANMASI

Sister Mary Joseph nodülü; beyaz, mavimsi-mor veya kahverengi-kırmızı renkte ve kaşıntılı olarak tanımlanmaktadır (Resim 2). Düzensiz şekilli ve üstteki cilt ülserleşmemiş olduğunda palpe edildiğinde ağrısızdır. Nodül genellikle sağlam, ciltten kabarık olarak ve vasküler görünümündedir.³ Nodül boyutu 0,5 cm-15 cm arasında değişen büyüklükte olup göbekten çıkıntı yaparak tümör oluşturmaktadır.⁷ Nodül

RESİM 2: Sister Mary Joseph nodülü.⁹

üzerinde çatlak, ülser oluşumu yanında kanlı müsinöz, seröz veya pürülan akıntı olabilmektedir.⁸

Bu nodüle sahip olan hastalar epigastrik ağrı, karın şişliği, kilo kaybı, mide bulantısı ve asit gibi kanserle uyumlu başka klinik belirtiler de gösterebilmektedir. Bu semptomlar muayene ile bir nodülün klinik önemini göstermesi açısından önemlidir. Hastada hem bu semptomların görülmesi hem de nodülün bulunması teşhiste karın içi bölgede metastaz yapan bir kanserin bulunma olasılığının yüksek olduğunu göstermektedir.³ Nodülün umblikusa yayılma mekanizması tam olarak bilinmemekle birlikte, göbek boyunca uzanan lenfatik ve hematojen yayılma ile falsiform ligament, medyan umblikal ligament ve göbek kanalının uzantısı yoluyla doğrudan transperitoneal yayılımın olduğu düşünülmektedir.⁹ Bu nodül sıklıkla mide, kolon, over, pankreas daha nadir uterus, serviks, safra kesesi ve ince bağırsak kökenli tümörlerden oluştuğu belirtilmiştir.^{8,10} Bazı hastalar, başka hiçbir belirti ve semptom göstermeksizin sadece Sister Mary Joseph nodülü olabilecek bir göbek nodülü ile kliniğe başvurabilirler. Bu nedenle, nodülün biyopsi örneğinin histolojik açıdan incelenmesi hastanın tanısının belirlenmesinde önemlidir.³

SONUÇ

Sister Mary Joseph nodülü, tıptaki teknolojik tanılmalara rağmen hâlen önemli bir fizik muayene bulgusudur. Özellikle hemşirelerin hastayı fiziksel muayene ile değerlendirirken bu nodül olgusunun varlığını değerlendirmesi hemşirelik bakımı yaklaşımını planlamasında önemlidir. Klinik olarak hasta gözlemi, hasta ile terapötik iletişim kurmak, tanılama yapmak, bakımı planlamak, sürdürmek için çok önemli bir süreçtir. Hasta ve sağlıklı bireyin tanılamasında, akılcı ve bilimsel bir yaklaşımla gözlem yeteneğinin kullanılması, hastayı bütüncül olarak değerlendirilmesinde ve profesyonel bakımın verilmesinde gereklidir.

Sister Mary Joseph, temelde hemşirelik eğitim almamış fakat hastane bünyesinde bir hemşirelik okulu açarak çalışan hemşirelerin eğitimlerini desteklemiş, hemşireliğin formal bir eğitimle yapılmasını sağlamış ve kadınları bu konuda eğitmiştir. Aynı zamanda, St. Mary's hastanesinde çalışırken olağanüstü bir çalışma disiplini göstererek dikkatleri üzerine çekmiş ve hastanenin gelişmesine büyük katkılar sunmuştur. Bu çalışması, mesleğin temellerinden olan disiplin ve insan sevgisinin mesleğe verdiği katkıları göstermesi açısından önemlidir. Ayrıca Sister Mary Joseph çalışması esnasında hemşirelerin en önemli özelliği olan gözlem yeteneğini üst düzeyde göstermesi bakımından önemli bir örnektir. Gözlem sadece bir fiziksel değerlendirme yöntemi değil hastalıkların önlenmesi, yönetimi ve sonuçların değerlendirilmesinde de önemli bir basamaktır. Sister Mary Joseph'in göbek çevresindeki bu nodülü tespit etmesi ve tıp camiasına tanıtması hemşireler için ilham vericidir. Hemşirelerin, gözlem yeteneğini üst düzeyde kullanmasının insan ve toplum sağlığı açısından ne kadar önemli olduğunun bir göstergesi olması bakımından Sister Mary Joseph nodülü güzel bir örnektir.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Bu çalışma tamamen yazarın kendi eseri olup başka hiçbir yazar katkısı alınmamıştır.

KAYNAKLAR

1. Schoijet IM, Rojas AA, Cortés C, Varela CU. Sister Mary Joseph's Nodule: from the history to the images. *Acta Gastroenterol Latinoam*. 2018;48(2):82-9. [\[Link\]](#)
2. Who's who in the nursing world: Sister Mary Joseph. *The American Journal of Nursing*. 1925;25(5):395. [\[Link\]](#)
3. Urbano FL. Sister Joseph's Nodule. *Hospital Physician*. 2001;33-44. [\[Link\]](#)
4. Gaiser MR, Schäkel K, Helmbold P. Lest we forget: Sister Mary Joseph and her nodule. *Int J Dermatol*. 2013;52(5):587-8. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
5. Pereira WA, Humaire CR, Silva CS, Fernandes LH. Sister Mary Joseph's nodule: a sign of internal malignancy. *An Bras Dermatol*. 2011;86(4 Suppl 1):S118-20. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
6. Piura B, Meirovitz M, Bayme M, Shaco-Levy R. Sister Mary Joseph's nodule originating from endometrial carcinoma incidentally detected during surgery for an umbilical hernia: a case report. *Arch Gynecol Obstet*. 2006;274(6):385-8. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
7. Tso S, Brockley J, Recica H, Ilchyshyn A. Sister Mary Joseph's nodule: an unusual but important physical finding characteristic of widespread internal malignancy. *Br J Gen Pract*. 2013;63(615):551-2. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#) [\[PMC\]](#)
8. Bostancı H, Yıldırım AC, İskenderov U, Kargıcı H. [Sister Mary Joseph's Nodule mimicking umbilical hernia-a case of report]. *Ortadoğu Tıp Dergisi*. 2014;6(3):158-160. [\[Link\]](#)
9. Dar IH, Kamili MA, Dar SH, Kuchaai FA. Sister Mary Joseph nodule-A case report with review of literature. *J Res Med Sci*. 2009;14(6):385-7. [\[PubMed\]](#) [\[PMC\]](#)
10. İşcan Y, Karip B, Onur E, Özbay N, Tezer S, Memişoğlu K. Sister Mary Joseph nodule in colorectal cancer. *Ulusal Cerrahi Dergisi*. 2016;32:295-7. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#) [\[PMC\]](#)